

24 Φεβρουαρίου 2026

Μοναχός Θωμάς Μικραγιαννανίτης (1895 - 24 Φεβρουαρίου 1978)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Μοναχός Θωμάς Μικραγιαννανίτης

Ο κατά κόσμον Απόστολος Πετροτσάκος του Ιωάννου και της Αργυρής γεννήθηκε στο Σκουτάρι της Λακωνίας το 1895. Από μικρός ήταν πάντοτε σοβαρός και μελετηρός. Στο σχολείο άριστευε. Μαθητής έπεσε στη θάλασσα κι έσωσε από βέβαιο πνιγμό ένα παιδάκι. Πήγε στην Αθήνα για να εργασθεί. Πέφτοντας στα

χέρια του το βιβλίο Αμαρτωλών Σωτηρία εθέλχθη η καρδιά του να γίνει μοναχός στο Άγιον Όρος.

Προσήλθε στην αθωνική έρημο το 1912 και εκάρη μοναχός το 1913. Η Καλύβη του Αποστόλου Θωμά, του ενάρετου Γέροντος Κυπριανού (+1944), απέναντι από το σπήλαιο του Αγαπίου Λάνδου, του συγγραφέως της Αμαρτωλών Σωτηρίας, έγινε η μόνιμη κατοικία του. Στα πρώτα βήματα της ζωής της υπακοής του παρουσιάσθηκε η ίδια η Παναγία να τον παρηγορήσει. Σε όλη του τη ζωή συνήθιζε να λέει: «Αγαπώ πολύ, μα πάρα πολύ, τον Χριστόν και τη Μητέρα του, δι' αυτό δέχομαι και να με σφάξουν διά την αγάπην των». Το έλεγε και το πίστευε. Ήταν πιστός τηρητής των Ορθοδόξων δογμάτων. Δεν ανεχόταν επ' ουδενί και κατά κανένα τρόπο να βλασφημείται τ' όνομα του Χριστού και της Παναγίας.

Επί 60 χρόνια στη δυσπρόσιτη σκήτη της Μικράς Αγίας Άννης υπέμεινε καρτερικά μόχθους, κόπους, ταλαιπωρίες για την αγάπη του Χριστού. Τον γνωρίσαμε στη δύση του βίου του, νέοι εμείς, γέροντας πολύ-πειρος εκείνος, να μας λέει ιστορίες για παλαιούς Γεροντάδες, για τα θαύματα της Παναγίας, για το Γεροντικόν και το Λαυσαϊκόν.

Ο Γέροντας Ιωακείμ ο Καρεώτης (+1988) μας διηγήθηκε πως την περίοδο του 1940, λόγω της μεγάλης πείνας, έπαυσαν και στο Κελλί του Αγίου Αποστόλου Θωμά να παραθέτουν τράπεζα στην πανήγυρη. Αφού τελείωσε η αγρυπνία και πρόσφεραν ένα κέρασμα αναχώρησαν όλοι. Ο π. Θωμάς πήγε να τακτοποιήσει την εκκλησία και βλέπει ένα νέο λαϊκό να στέκεται στο γεροντικό στασίδι. Του λέγει: «Τί κάθεσαι; Δεν είδες ότι έφυγαν όλοι; Δεν έχουμε τράπεζα, λόγω της καταστάσεως...». Εκείνος δεν έφευγε. Βλέποντας αυτό ο π. Θωμάς, τον πιάνει από το χέρι και τον βγάζει έξω, για ν' ακούσει να του λέει: «Κι εμένα θα διώξεις;». Όταν το διηγήθηκε στον Γέροντά του Κυπριανό, με βε-βαιότητα του είπε πως ήταν ο Απόστολος Θωμάς. Έτρεξε τότε εκείνος στα μονοπάτια, μα που να τον βρει, είχε γίνει άφαντος. Από τότε με κάθε θυσία παραθέτουν πλούσια τράπεζα.

Ιδού πως περιγράφει τα οσιακά τέλη του η φιλόθεη συνοδεία του: «Το τελευταίον εξάμηνον του ογδοηκοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του, παρέμεινε πλέον κλινήρης. Οι υποτακτικοί του ευρίσκοντο διαρκώς νύκτα και ημέραν πλησίον του, παρέχοντες εις αυτόν με αγαθήν διάθεσιν πάσαν ανθρωπίνην βοήθειαν. Ω, εκείναι αι τελευταίαι του ευχαί προς αυτούς! Αντικατοπτρίζουν όλον τον παράδεισον της ευγνώμονος ψυχής του! Ήλθεν όμως και η ημέρα, κατά την οποίαν συνεχώς οι οφθαλμοί του ήσαν υγροί. Ήτο δε και εορτή, 24η Φεβρουάριου, εορτή του αρχηγού των μοναχών, του Τιμίου Προδρόμου. Όλην την νύκτα έμεινεν άγρυπνος, εις κάθε δε προτροπήν ή να φάγη κάτι ή να κοιμηθή ολίγον, απαντούσε με ηρεμίαν: “Εγώ σήμερα πεθαίνω”. Και όντως ήτο εκ Θεού η πρόγνωσίς του. Περί την 4ην πρωινήν,

βυζαντινήν ώραν, ημέραν Τετάρτην, ενώ ενητένιζε τους υποτακτικούς του με ιλαρότητα έκλεισε τους οφθαλμούς του και το στόμα του, κλίνας ολίγον την κε-φαλήν. Παρατηρήσαμεν συγκεκινημένοι τους τελευταίους σφυγμούς του σεπτού σώματός του. Η έξοδος της ψυχής του έδειξε το μεγαλείον της εναρέτου ζωής του. Εις την εξοδιαστικήν ακολουθίαν του συνέτρεξε πλήθος μοναχών εκ των ιερών μονών και των ιερών σκητών. Επίσης παρέστη τιμητικώς και ο Σεβ. Μητροπολίτης Ιερισσού κ.κ. Παύλος. Ηυχήθημεν την ώραν εκείνην δακρυρροούντες, και ευχόμεθα και τώρα ο Κύριος να μας κατατάξη μαζί του εις την ουράνιον βασιλείαν του».

Πηγές - Βιβλιογραφία

Αδελφότητος Θωμάδων, Γέρων Θωμάς Μικραγιαννανίτης (1893-1978), Ο Όσιος Γρηγόριος 4/1979, σσ. 56-58. Μωυσέως Αγιορείτου μοναχού, Αγιορείτικες Διηγήσεις του Γέροντος Ιωακείμ, Θεσσαλονίκη 1984, σσ. 79-80.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό, τ. Β΄, εκδ. Μυγδονία σ. 925-928